

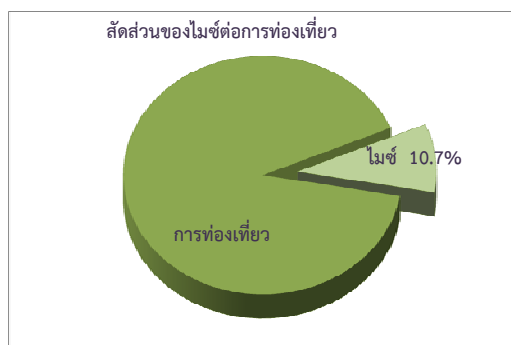
ประเทศไทย Top of Mind ของ MICE ในเอเชีย

จากการประชุมร่วมภาครัฐและเอกชนเพื่อแก้ไขปัญหาทางเศรษฐกิจในภูมิภาค ครั้งที่ 1/2555 คณะรัฐมนตรีมีมติที่ประชุมมอบหมายให้กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา และสำนักงานส่งเสริมการจัดประชุมและนิทรรศการ (องค์การมหาชน). หรือ สสปน. พิจารณาเตรียมความพร้อมในการประกาศให้ ปี 2556 เป็น “YEAR of MICE” และ สสปน. มีกลยุทธ์ส่งเสริมจะให้ประเทศไทย เป็น Top of Mind ของไมซ์ในเอเชียอีกด้วย

ทำไมอุตสาหกรรม MICE จึงมีความสำคัญในประเทศไทย ?

"MICE" หมายถึงกลุ่มธุรกิจ 4 กลุ่ม ได้แก่ ธุรกิจการจัดประชุม (Meeting) การท่องเที่ยวเพื่อเป็นรางวัล (Incentive) ธุรกิจการจัดประชุมนานาชาติ (Convention) และธุรกิจการจัดแสดงงานสินค้า/นิทรรศการ (Exhibition) นักท่องเที่ยวกลุ่มนี้ เป็นนักธุรกิจ นักวิชาการ อาจารย์ นักศึกษา ซึ่งเป็นนักท่องเที่ยวที่มีคุณภาพ ไม่สร้างปัญหาให้สังคมเมื่อเทียบกับนักท่องเที่ยวกลุ่มอื่น ๆ จากสถิติที่ผ่านมานักท่องเที่ยว MICE มีการใช้จ่ายเงินที่สูงกว่านักท่องเที่ยวทั่วไป 2-3 เท่าด้วย นอกจากนั้นรายได้จากอุตสาหกรรม MICE คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 10.7 ของรายได้จากการท่องเที่ยวในแต่ละปี

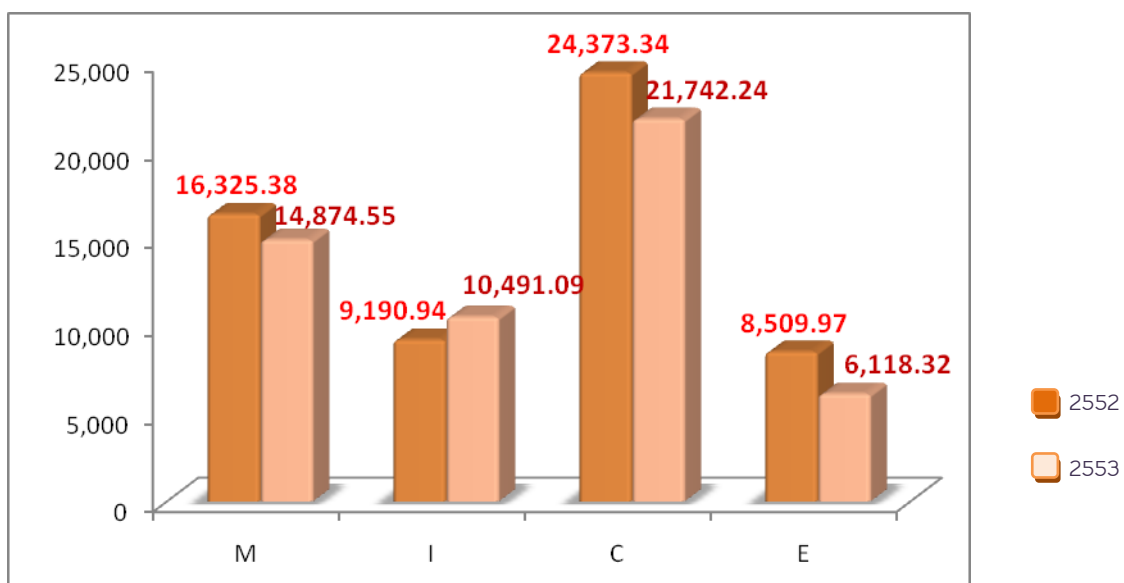

ที่มา : สำนักงานส่งเสริมการจัดประชุมและนิทรรศการ (องค์การมหาชน)

ข้อมูลของ สสพ. ปี 2553 นักท่องเที่ยว MICE มีจำนวน 740,412 คน คิดเป็นร้อยละ 4.65 ของนักท่องเที่ยวทั่วไป แต่สร้างรายได้ให้ประเทศไทยถึง 53,226.20 ล้านบาท โดยอยู่ในประเทศไทยประมาณ 5.49 วันต่อคนต่อครั้ง และมีค่าใช้จ่ายเฉลี่ยในการมาแต่ละครั้ง 71,887 บาท ซึ่งตัวเลขนี้ยังไม่รวมผู้ติดตาม (Accompany) อีก จำนวน 45,372 คน

จากธุรกิจ MICE ทั้ง 4 กลุ่ม พบว่า ธุรกิจการจัดประชุมนานาชาติ (Convention) เป็นธุรกิจที่สร้างรายได้มากที่สุด รองลงมา ได้แก่ ธุรกิจการจัดประชุม การท่องเที่ยวเพื่อเป็นรางวัล และธุรกิจการจัดแสดงงานสินค้า/นิทรรศการ ตามลำดับ ซึ่งสามารถกระจายรายได้ให้ธุรกิจด้านต่าง ๆ อีกมากมาย เช่น โรงแรม ภัตตาคาร สิ่งพิมพ์ บริษัทนำเที่ยว บริษัทขนส่ง บริษัทโฆษณา ผู้ผลิตสินค้าที่ระลึก เป็นต้น

รูปที่ 1 รายได้จากอุตสาหกรรม MICE ของไทย ปีงบประมาณ 2552-2553 (หน่วย : ล้านบาท)

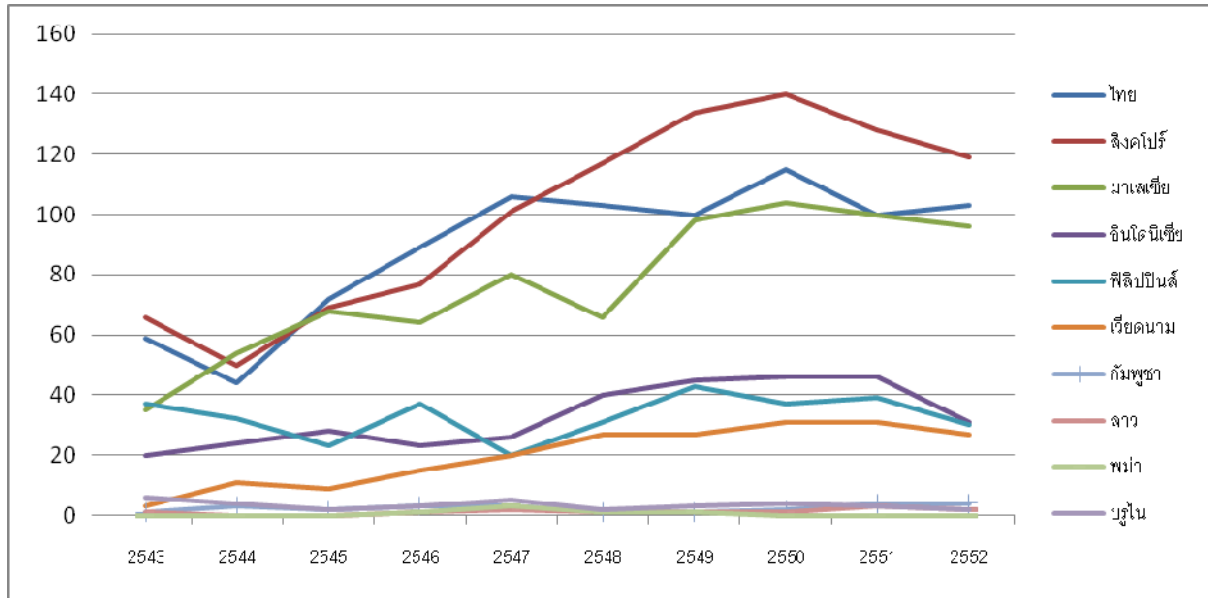
ที่มา : สำนักงานส่งเสริมการจัดประชุมและนิทรรศการ (องค์การมหาชน)

MICE ไทยอยู่จุดไหนในอาเซียน ?

จากการจัดอันดับความสามารถการแข่งขันด้านการเดินทางและการท่องเที่ยว ของ World Economic Forum (WEF) ปี 2554 พบว่าประเทศไทยถูกจัดอันดับที่ 41 จาก 139 ประเทศทั่วโลก และอันดับที่ 10 ของเอเชียแปซิฟิก ซึ่งลดลงจากปี 2552 อยู่ที่อันดับ 39 ของโลก และอันดับที่ 8 ของเอเชียแปซิฟิก (ปี 2553 ไม่มีการจัดอันดับ) นอกจากนั้น ICCA (International Congress and Convention Association) ได้รวบรวมข้อมูลธุรกิจการประชุมนานาชาติทั่วโลก ที่มีผู้เข้าร่วมอย่างน้อย 50 คนขึ้นไป รวมทั้งมีการจัดเป็นประจำ และประชุมหมุนเวียนอย่างน้อย 3 ประเทศ พบว่า ปี 2553 มีการจัดประชุม 9,120 ครั้ง ประเทศที่จัดประชุมมากที่สุด คือ สหรัฐอเมริกา จำนวน 623 ครั้ง ประเทศไทยมีการจัดประชุมนานาชาติ 88 ครั้ง เมื่อเปรียบเทียบกับในสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (ASEAN) แล้ว ประเทศไทยมีจำนวนครั้งการจัดประชุมนานาชาติอยู่ลำดับ 3 ต่อจากสิงคโปร์ และมาเลเซีย นอกจากนั้น จากเวทีการประชุม

ASEAN ที่ผ่านมา ประเทศไทยได้รับมอบหมายเป็นเจ้าภาพในการจัดทำ RoadMap ด้านการท่องเที่ยวและการขนส่งทางอากาศ (การบิน) อีกด้วย

รูปที่ 2 จำนวนการจัดประชุมใน ASEAN รายประเทศ ปี 2543-2552 (หน่วย : ครั้ง)

ที่มา : สำนักงานส่งเสริมการจัดประชุมและนิทรรศการ (องค์การมหาชน)

ในปี 2548 สหประชาชาติ ได้รับรองให้หมวดการจัดข้อมูล “ผู้จัดงานประชุมและงานแสดงสินค้า/นิทรรศการ” (Meeting and Exhibition organizer) เป็นหนึ่งในหัวข้อข้อมูล กิจกรรมทางเศรษฐกิจที่สำคัญของการจัดประเภทมาตรฐานอุตสาหกรรมระหว่างประเทศ¹ แสดงให้เห็นว่าอุตสาหกรรมไมซ์เป็นอุตสาหกรรมที่สำคัญและสร้างรายได้ให้ทุกประเทศไม่น้อยกว่าอุตสาหกรรมด้านอื่น ๆ เนื่องจากการจัดประชุมวิชาการระดับนานาชาติสาขาใด สาขาหนึ่ง จะมีผู้เข้าร่วมประชุมและผู้ติดตาม เดินทางมาจากทุกมุมโลก เพื่อแลกเปลี่ยนความรู้ทางวิชาการซึ่งกันและกัน สำหรับประโยชน์ทางตรง ประเทศเจ้าภาพจะมีรายได้จากค่าลงทะเบียน ค่าโรงแรม ค่าอาหาร ค่าของที่ระลึก รวมทั้งยังได้รับประโยชน์ทางอ้อม เช่น เพิ่มการจ้างงานในอุตสาหกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง มีการแลกเปลี่ยนความรู้และเทคโนโลยี สร้างภาพพจน์ให้ประเทศ เป็นต้น

การพัฒนาประเทศไทย ให้เป็น Top of Mind ของไมซ์ในเอเชีย

ประเทศไทยนั้นได้รับรางวัลการท่องเที่ยวต่าง ๆ มากมายจากสถาบันและองค์กรระหว่างประเทศต่าง ๆ เช่น กรุงเทพฯ ได้รับรางวัล “2011 World’s Best Cities” จากนิตยสาร Travel and Leisure รางวัล “The World’s Best Tourist Country” จาก Sweden รางวัล World’s Best Festivals, Best Countries for food, The World’s Friendliest Country, Best Adventure travel Ideas ฯ จะเห็นว่าจุดเด่นของประเทศไทยที่นักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจนั้นมีหลายประการ เช่น ทรัพยากรธรรมชาติ เอกลักษณ์ทางวัฒนธรรม นิสัยเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ของคนไทย แต่เป็นที่น่าสังเกตว่า อันดับการแข่งขันด้านการท่องเที่ยวของ

ประเทศไทยลดลงทุกปี และในขณะเดียวกันประเทศเพื่อนบ้าน เช่น สิงคโปร์ และมาเลเซีย อันดับการแข่งขันมีแนวโน้มเพิ่มทุกปี ทั้ง ๆ ที่มีทรัพยากรธรรมชาติ และปัจจัยบางประการที่ดีกว่า ซึ่งอาจจะเป็นไปได้ว่าประเทศเหล่านี้มีการกำหนดนโยบาย กลยุทธ์ และการพัฒนาที่ชัดเจนกว่า จนสามารถส่งเสริมให้ประเทศมีรายได้จากธุรกิจ Mice มากกว่าประเทศไทย

WEF ได้ระบุดัชนีชี้วัดของประเทศไทยหลายด้านที่ควรได้รับการพัฒนา เช่น กฎหมายที่ไม่เอื้อต่อการพัฒนาธุรกิจด้านการท่องเที่ยว การระบาดของโรคเอดส์ มลภาวะ เครือข่ายเทคโนโลยีสารสนเทศที่ไม่ทั่วถึง บุคลากรทางสาธารณสุขไม่เพียงพอ เป็นต้น แต่สิ่งสำคัญที่ประเทศไทยต้องทำอย่างเร่งด่วน คือ การพัฒนาและลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานที่จำเป็นและสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ของการท่องเที่ยว เพื่อรองรับการขยายตัว สร้างจิตสำนึกและค่านิยมของความเป็นไทย เพื่อสร้างความแตกต่างจากคู่แข่ง เพื่อที่ไทยจะได้เป็น Top Of Mind ของ Mice ในเอเชียได้ตามที่ตั้งใจไว้

แหล่งอ้างอิง

- ¹ อุตสาหกรรมไมซ์ในภูมิภาคเอเชีย, สำนักงานส่งเสริมการจัดประชุมและนิทรรศการ (องค์การมหาชน) หน้า 5
The Travel & Tourism Competitiveness Report 2011, World Economic Forum, Page 17, 21
Statistics Report – The International Association Meeting Market 2000-2009, International Congress and Convention Association, Page 17-19
Press Release June 2011 – International Meetings Statistics for the year 2010, Union of International Associations
http://www.travelandleisure.com/worldsbest/press_release สืบค้นเมื่อวันที่ 25 มีนาคม 2555
<http://grandtravelaward.se/31575-Historik> สืบค้นเมื่อวันที่ 25 มีนาคม 2555
<http://www.lonelyplanet.com/> สืบค้นเมื่อวันที่ 25 มีนาคม 2555